

Рекомендовано
на засіданні кафедри
управління вантажною і комерційною
роботою
протокол № 1 від 29.08.2025 р.

СИЛАБУС

АКТОВО-ПРЕТЕНЗІЙНА РОБОТА

II семестр 2025-2026 навчального року

Семестр та рік навчання II семестр 2025-2026 навчального року

Освітній рівень перший (бакалавр)

Галузь знань 26 Цивільна безпека

Шифр та назва спеціальності 263 Цивільна безпека

Освітня програма:

- Безпека та охорона праці на залізничному транспорті

Дисципліна вільного вибору, цикл професійної підготовки

Лекції та практичні заняття відповідно до розкладу <http://rasp.kart.edu.ua>

Команда викладачів:

Лектор:
Богомазова Ганна Євгенівна (кандидат технічних наук, доцент)
Контакти: +38 (050) 627-02-04, e-mail: bogomazova.uvkr@kart.edu.ua
Асистенти лектора:
Ковальова Оксана Володимирівна (кандидат технічних наук, доцент)
Контакти: +38 (067) 252-31-85, e-mail: kovalova.uvkr@kart.edu.ua
Бауліна Ганна Сергіївна (кандидат технічних наук, доцент)
Контакти: +38 (050) 935-53-23, e-mail: baulina.uvkr@kart.edu.ua
Години прийому та консультації: кожен понеділок з 13.00-14.00
Додаткові інформаційні матеріали: http://lib.kart.edu.ua/home.jsp?locale=uk

Огляд курсу

Дисципліна «Актово-претензійна робота» вивчається на четвертому курсі (з лютого по травень) першого рівня вищої освіти (бакалавр).

Курс складається з однієї лекції раз на тиждень та одного практичного заняття раз на два тижні, кількість кредитів ECST – 6,0, загальна кількість годин – 180, кількість виділених годин на лекції становить 30 год, на практичні роботи – 15 год, кількість годин виділених на самостійне навчання – 135. Курс закінчується складанням заліку. Викладення дисципліни супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями, індивідуальними та груповими завданнями. Студенти мають можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні завдання протягом обговорень в аудиторії, на zoom-конференціях, на форумі дистанційного курсу АПР в moodle та при виконанні індивідуальних завдань, що охоплює декілька найбільш важливих тем. Практичні заняття курсу передбачають виконання завдань, направлених на поглиблення та уточнення знань, здобутих на лекціях і в процесі самостійної роботи. Виконання завдань супроводжуються зануренням у суміжні дисципліни, що доповнюють теми.

Документальне оформлення випадків незбереження вантажів / схема курсу

Поміркуй	Лекції	Виконай
	Практичні заняття	
	Презентації	
	Активність на заняттях, у т.ч. на курсі дистанційного навчання moodle	
	Індивідуальні завдання або контрольна робота (заочна форма навчання)	
	Індивідуальні консультації	
	Засвоєння розділів дисципліни, визначених для самостійного вивчення	
	Залік	

Ресурси курсу

Інформація про курс буде розміщена на сайті Університету, включаючи, лекційні матеріали, запитання до заліку, перелік методичних розробок для виконання різних завдань та правила оцінювання курсу.

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання». Під час обговорення на заняттях ми запропонуємо вам критично поміркувати над тим, які заходи можна вжити для усунення несхоронних перевезень вантажів, поліпшення та пришвидшення вантажоперевезень. Ви повинні бути готовими до дискусій та мозкових штурмів – ми хочемо знати, що ви думаєте!

АПР – онлайн чат на платформі Telegram. Тут студенти можуть задавати питання, а також обговорювати та аналізувати теми щодо актово-претензійної роботи на залізничному транспорті, удосконалення та формування технологій залізничних вантажних перевезень. Студенти можуть задавати питання про матеріал курсу, індивідуальні завдання та отримувати швидкі відповіді від викладачів. Студентам пропонується відповісти на питання ваших однолітків! АПР також є місцем, де студенти і викладачі можуть публікувати новини у сфері актово-претензійної роботи для обміну думками та інформацією.

Інформаційні ресурси в інтернеті

- 1 <http://lib.kart.edu.ua/home.jsp?locale=uk>
- 3 http://www.uz.gov.ua/press_center/up_to_date_topic/page-4/451889/
- 4 http://www.uz.gov.ua/cargo_transportation/legal_documents/terms_of_freight
- 5 <https://www.pz.gov.ua/>
- 6 <https://ukrvantage.com/category/news>
- 7 <https://cfts.org.ua>
- 8 <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/457-98-%D0%BF>

Теми курсу

Зв'язок із дисциплінами

Розслідування, облік, аналіз і профілактика нещасних випадків, професійних захворювань та аварій

Управління охороною праці

Організація перевезень небезпечних вантажів

Безпека руху та ПТЕ залізниць

Оформлення та розслідування випадків незбереження вантажів

Організація оперативних розглядів випадків несхоронних перевезень.
Пересилання комерційних актів на розслідування

Порядок пред'явлення та розгляду претензій

Матеріальна відповідальність учасників перевезень.
Штрафи

Віднесення збитків на станції, підприємства, служби регіональних філій та їх відшкодування

Розмежування відповідальності між структурними підрозділами залізниці за незбереження вантажів

Розшук вантажів.
Порядок їх реалізації

Порядок взаємодії регіональних філій та підрозділів залізниці з органами поліції під час виявлення крадіжок

Лекції та практичні заняття

Список основних лекцій та практичних занять курсу наведений нижче. Пильнуйте за змінами у розкладі.

Денна форма навчання

Тиждень	Кількість годин	Тема лекції	Кількість годин	Тема практичних, семінарських та лабораторних занять
1	2	Лекц.№1. Оформлення та розслідування випадків незбереження вантажів	2	ПР-1 Опис в комерційному акті результату перевірки вантажу
2	2	Лекц.№2. Характеристика основних видів незбереження вантажів		
3	2	Лекц.№3. Організація оперативних розглядів випадків несхоронних перевезень. Пересилання комерційних актів на розслідування	2	ПР-2 Складання акту загальної форми. Складання акту про затримку вагонів
4	2	Лекц.№4. Додатки до комерційного акту		
5	2	Лекц.№5. Порядок і терміни розслідування випадків незбереження вантажів та роз'єднання вантажів від документів	2	ПР-3 Складання акту про технічний стан вагона (контейнера). Порядок заповнення акту про пошкодження вагона
6	2	Лекц.№6. Порядок пред'явлення та розгляду претензій		
7	2	Лекц.№7. Матеріальна відповідальність учасників перевезень. Штрафи	2	ПР-4 Оформлення протоколів розгляду несхоронних перевезень та проєктів керівних розпоряджень. Оформлення результатів експертизи
8	2	Лекц.№8. Вимоги та обов'язки фахівця з актово-претензійної роботи. Посадова інструкція		
Модульний контроль знань				
9	2	Лекц.№9. Віднесення збитків на станції, підприємства, служби регіональних філій та їх відшкодування	2	ПР-5 Облік сум, сплачених за претензіями та позовами
10	2	Лекц.№10. Категорії претензій. Документи, що до них додаються. Терміни їх подання		
11	2	Лекц.№11. Досудове врегулювання господарських спорів	2	ПР-6 Діловодство та облік комерційних актів, претензій та позовів. Облік та звітність про незбережені перевезення вантажів

12	2	Лекц.№12. Розмежування відповідальності між структурними підрозділами залізниці за незбереження вантажів		
13	2	Лекц.№13. Розшук вантажів. Порядок їх реалізації	2	ПР-7 Супровідний лист до комерційних актів та актових матеріалів. Акт оцінки вантажу, що реалізується. Акт розкриття. Акт про проведення огляду
14	2	Лекц.№14. Порядок дій при виявленні вагонів з комерційними несправностями, що загрожують збереженню вантажів		
15	2	Лекц.№15. Порядок взаємодії регіональних філій та підрозділів залізниці з органами поліції під час виявлення крадіжок вантажу	2	ПР-8 Порядок охорони вантажів і об'єктів залізничного транспорту

Заочна форма навчання

Тиждень	Кількість годин	Тема лекції	Кількість годин	Тема практичних, семінарських та лабораторних занять
	2	Лекц.№1. Оформлення та розслідування випадків незбереження вантажів. Організація оперативних розглядів випадків несхоронних перевезень. Пересилання комерційних актів на розслідування. Порядок пред'явлення та розгляду претензій	2	ПР-1 Характеристика основних видів незбереженості вантажів. Складання акту загальної форми. Складання та реєстрація комерційного акту. Додатки до комерційного акту. Складання акту про затримку вагонів
	2	Лекц.№2. Віднесення збитків на станції, підприємства, служби залізниці та їх відшкодування. Розміри виплат за незбережені перевезення. Розмежування відповідальності між структурними підрозділами залізниці за незбереження вантажів.	2	ПР-2 Оформлення протоколів розгляду несхоронних перевезень та проектів керівних розпоряджень. Оформлення результатів експертизи. Облік та звітність про незбережені перевезення вантажів
	2	Лекц.№3. Категорії претензій та позовів. Документи, що до них додаються. Терміни їх подання. Порядок оформлення та розгляду претензій. Оформлення визнаної претензії		

Правила оцінювання

Згідно з Положенням про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу використовується 100-бальна шкала оцінювання.

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до державної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E).

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Студент за модуль може отримати максимум **100 балів**, з яких **до 60 балів** – поточний контроль, **до 40 балів** – комп'ютерне тестування.

Поточний контроль з курсу (**до 60 балів**):

– ступінь залученості в обговоренні актуальних питань (в онлайн-чаті на платформі Moodle, на заняттях в синхронному режимі, на онлайн дебатах тощо) – **до 10 балів**;

– виконання індивідуальних завдань на практичних заняттях – **до 28 балів**;

– засвоєння розділів дисципліни, визначених для самостійного вивчення, виконання додаткових завдань – **до 22 балів**.

Відпрацювання пропущених занять проводиться за графіком, який доводиться до відома студентів (відповіді на запитання викладачів за темами пропущених занять або додавання тем до онлайн чату з критичним аналізом та наступним їх обговоренням в онлайн чаті).

Виконання індивідуального завдання повинно як за формою, так і за змістом відповідати вимогам (мати всі необхідні складові), що висуваються до вирішення відповідного завдання, свідчити про його самостійність (демонструвати ознаки самостійності виконання такої роботи), відсутність ознак плагіату.

Ступінь залученості.

Мета участі в курсі – залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та своїх однолітків та дати вам ще один спосіб перевірити свої погляди на неохоронні перевезення залізницями. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей. Питання, хоча й заохочуються, однак не оцінюються в цьому блоці. Ми намагаємося надати всім студентам рівні та справедливі можливості для підвищення власної залученості.

Підсумкова форма контролю з дисципліни - **залік**. Студент отримує бали за залік за результатами 1-го та 2-го модульного контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає бал за залік. Організація та проведення семестрового контролю знань студентів здійснюється відповідно до «Положення про контроль та оцінювання якості знань студентів в Українському державному університеті залізничного транспорту», що наведено на сайті <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/pologennya-pro-kontrol-ta-ocinuvannya-2015.pdf>.

Очікувані результати навчання

У процесі вивчення курсу «Актово-претензійна робота» здобувачі отримують знання і вміння: передавати свої знання, рішення і підґрунтя їх прийняття фахівцям і неспеціалістам в ясній і однозначній формі; представляти підсумки виконаної роботи у вигляді звітів, рефератів, наукових статей, доповідей і заявок на винаходи; використовувати інструктивні документи та нормативно-правові акти з питань несхоронності перевезень; організовувати оперативний розгляд претензій; здійснювати ревізорський контроль щодо випадків несхоронних перевезень; застосовувати відповідні методи і засоби вирішення спорів.

Команда викладачів:

Богомазова Ганна Євгенівна (<https://kart.edu.ua/staff/bogomazova-gl>) лектор з документального оформлення випадків незбереження вантажів. Отримала ступінь к.т.н. за спеціальністю 05.22.01 – транспортні системи в УкрДУЗТ у 2019 році. Напрямок наукової діяльності – удосконалення технології управління вантажними перевезеннями на основних залізничних напрямках.

Ковальова Оксана Володимирівна (<https://kart.edu.ua/staff/kovalova-ov>) лектор з документального оформлення випадків незбереження вантажів. Кандидат технічних наук з 2016 року. Напрямок наукової діяльності: підвищення ефективності використання вантажних вагонів на мережі залізниць України. Облік наявності, стану та використання рухомого складу.

Бауліна Ганна Сергіївна (<https://kart.edu.ua/staff/baulina-gs>) викладач практичних занять з документального оформлення випадків незбереження вантажів. Кандидат технічних наук з 2013 року. Напрямок наукової діяльності: удосконалення роботи прикордонних передавальних станцій на основі автоматизованої технології управління вагонопотокам.

Кодекс академічної доброчесності

Недотримання Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodex.pdf>.

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота під час проходження курсу, а також при складанні заліку має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи здобувачі можуть консультуватися з викладачами та з іншими здобувачами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, вміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими здобувачами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція здобувачів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції здобувачів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=16117>.